

HIRDETME NYEK,

előfizetési pénsek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szelemi részét illető
minden kérdéslemények ide intézendők.

Hármentelen levelek csak ismert kezeztől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár

Helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve

Egész évre " " " " 10 ft — kr.
Félévre " " " " 6 ft — kr.
Negyedévre " " " " 2 ft 50 kr.
Egy óra " " " " 1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábszorosított egyszeri beiktatásért 50 ft.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyitólár 4 hasábszorosított 20 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
ajánlatok sora 50 krajczár.

XVII. évfolyam 1890.

Debreczen. Szombat Február 15.

32. szám.

Országos érdek és királyi tábla.

DEBRECZEN, febr. 15.

A legjavában foly az érdek-harcz a felett, hogy a kir. táblák szétosztása alkalmával egyik királyi tábla hol helyeztessék el: Debreczenben é vagy Nagy-Váradon?

Hatósági feliratok, kérvények, megkeresések, az érdekelt szomszéd törvényhatóságok hasonló szellemű feliratai, deputatiók, hírlapi cikkek, sőt országgyűlési beszédek, népes értekezletek s monstre deputatiók az érdekelt ország részéből, mint megannyi fegyvernemek már mind a harcra vitettek, a melynek kimenetele iránt azonban még ma semmi bizonyosat sem lehet mondani.

Ama magatartás mellett, melyet ezen kérdésben a képviselőház többsége követ, Debreczenre nézve két körülmény érdemel különösebb figyelmet: egyik a Beksics Gusztáv hírlapi cikke a „Nemzet”-ben, melylyel Várad javára hangulatot igyekezett csinálni — a másik pedig báró Rosner Ervin február 5-iki beszéde az országgyűlésben, melylyel ugyancsak Nagy-Várad javára pillanatnyi hatás éretet el.

Próbáljuk meg ezen két körülményre nézve pártatlanul foglalkozni s azokat a valódi értékükre leszállítani.

I. Báró Rosner Ervin ur az említett beszédeben számadatokat hozott a n.-várad első folyamodású bíróságok ügyforgalmáról, N.-Várad vasuti összeköttetéséről és forgalmi viszonyairól.

Mindenek előtt próbáljuk megállapítani azon területet, a mely a Debreczenben, vagy ha úgy tetszik a N.-Váradon felállítandó egyik kir. táblához fog tartozni és cselekedjük ezt Debreczen iránt a legnagyobb pessimizmussal, a melyszerint ezen kir. tábla területe állana.

1. a máramaros-szigeti,
2. szatmár-németi,
3. nyiregyházi,
4. debreczeni,
5. nagy-várad és
6. b.-gyulai kir. törvényszékek területeiből.

A beregszászi és zilahi törvényszékek területeit, melyek a mérleget Debreczen javára billentenek le, szándékosan kihagyom és N.-Várad javára beveszem a számításba a b.-gyulai törvényszék területét a mely pedig vagy Aradhoz vagy Szegedhez fog csatoltatni, és ismét kihagyom a számításból az aradi kir. törvényszék területét, mivel ez távolsági és közlekedési viszonyainál fogva legkevésbé csatolható N.-Váradhoz (levén hozzá Temesvár 58, Szeged 120. N.-Várad pedig 147 kilométer távolságra.)

Most már nézzük meg, hogy ezen a megállapított területen az érdekek hogy állanak egymással szemben:

1. Debreczen 66 □ mrfld 191000 lakossal	
2. Nyiregyház 76 " 214000 "	
3. Szatmár 119 " 325000 "	
4. M.-Sziget 168 " 226000 "	
összesen 429 □ mrfld 956000 lakossal.	
másfelől pedig:	
5. Nagyvárad 159 □ mrfld, 425000 lakos.	
6. B.-Gyála 65 " 229000 "	
együtt 124 □ mrfld 654000 lakos.	

Tehát a számbeli előny a népesség és terület tekintetében még akkor is Debreczen részén van, ha e debreczeni érdekességéből még a m.-szigeti törvényszék területét is kihagyjuk, a mi már lehetetlenség.

Nézzük tehát az ügyforgalmat, amire a Báró ur hivatkozott.

A második folyamodású bíróság tevékenységére és hol leendő elhelyezésére nem azon körülmény bír befolyással, hogy a n.-várad törvényszék területe, népessége és ügyforgalma sokkal nagyobb, mint a debreczenié, mert ebből csak az következik, hogy a várad törvényszék területét szabályozni, s a székellyhídi járásbíróságot Debreczenhez kellene csatolni, a melyhez azt érdekei utalják, hanem befolyással bír azon körülmény, hogy az elsőfolyamodású bíróságok részéről bizonyos idő alatt hány ügydarab utasítatik a felelbiteli bíróság ellátása alá.

Ebben a tekintetben kellő adatokat szolgáltat Magyarország igazságszolgáltatásának 1887. évi ügyforgalmáról az országos m. kir. statisztikai hivatal által 1889-ben kiadott évkönyv, a mely szerint a mondott évben felelbiteli bíróság elé terjesztett:

1. a debreczeni törvényszék területéről		
polgári ügy	1292	
telekkönyvi ügy	208	
bűn ügy	1415	
fegyelmi ügy	1	
összesen:		2916 ügy
2. A nyiregyházi törvényszék területéről		
polgári ügy	683	
telekkönyvi ügy	174	
bűn ügy	1051	
fegyelmi ügy	1	
összesen:		1909
3. A szatmári kir. törvényszék területéről:		
polgári ügy	1357	
telekkönyvi ügy	311	
bűnügy	1215	
fegyelmi ügy	2	
összesen:		2885
4. A máramaros szigeti kir. törvényszék területéről:		
polgári ügy	854	
telekkönyvi ügy	183	
bűnügy	1088	
összesen:		2125 "
együtt:		9835

ügy darab.
Ezzel szemben felelbeztett ügy felterjesztett.

5. A n.-várad törvényszék területéről:		
polgári ügy	1319	
telekkönyvi ügy	192	
bűnügy	1473	
fegyelmi ügy	3	
összesen:		2987 ügy.
6. A békés-gyulai kir. törvényszék területéről:		
polgári ügy	594	
telekkönyvi ügy	61	
bűnügy	829	
fegyelmi ügy	2	
összesen:		1486
együtt:		4473 ügy.

darab.
Ebből ismét látható, hogy az előny Debreczen részén van még abban az esetben is, ha Máramaros-Sziget ennek érdekességéből kihagyatnék.

De lássuk most már a két városnak forgalmi és közlekedési viszonyait. Igaz, hogy N.-Váradra hat felől megyen vasut, u. m. P.-Ladány, Ér-Mihályfalva, Kolozsvár, Vaskóh, Csaba és a kóti puszta felől, de ezen vonalak közül csak három megyen ki Biharvármé-

gyéből, u. m. a kolozsvári, p.-ladányi és csabai vonal.

Az összes vonalak közt debreczenben szemben leginkább figyelemre méltó az ér-mihályfalvai, mert ezen a vonalon volna Váradra terelendő Szatmár és Máramaros forgalma, a többi vonalak pedig csak arra szolgálnak, hogy Bihar megye népét Váradon összehozzák.

Debreczennek csak négy vasutvonal van, nem számítva az építés alatt lévő debreczen-f.-abonyi és ohat—polgári vasutakat, és pedig a m.-szigeti, mely négy vármegyének forgalmát hozza debreczenbe, a miskolci, mely Szabolcs és Hajdúmegyéeken jön keresztül, a bűd—szentmihályi, mely szintén Szabolcs megyéből, indul ki és a p.-ladányi.

Próbáljuk meg most már az ellentétes érdekeket a báró ur okoskodása nyomán e tekintetben is szembe állítani.

1. Állítsuk szembe a debreczeni törvényszék területének népességét a nagyvárad törvényszék területének népességével s ha figyelembe vesszük azt, hogy a várad törvényszék területének északi részén lakó magyarság nagy tömege Debreczen felé és nem Nagy-Várad felé gravitál s ha meggondoljuk azt, hogy a várad érdekességben 190.000 oláh van benne, az arányok debreczen javára ilyen módon is mindjárt kedvezőbbekké válnak, mert hiszen inkább a vaskóhi oláh jöjjön Debreczenbe ha baja van, mint a nánási magyar ember N.-Váradra.

2. A báró ur továbbá azt mondta, hogy a Békés megyeieknek N.-Várad helyett Debreczenbe jární épen 112 kilométer távolsági különbség, a mi ellen mi meg azt hozhatjuk fel, hogy a szabolcs megyeieknek pedig Debreczen helyett N.-Váradra jární szintén 112 kilométer távolsági különbség.

Látni való tehát, hogy ezen két pontra nézve az ellentétes érdekek egymást kiegyenlítik; de ha a b.-gyulai törvényszék területe Szegedhez csatoltatik: az arány e tekintetben is határozottan Debreczen javára kedvező.

3. De hátra van Debreczen javára a szatmári és m.-szigeti törvényszékek területe 551.000 lakossal; ezzel szemben már N.-Várad nem tud semmi féle ellen érdekességet állítani.

Ezen terület népessége minden érdekeinnél fogva egy általában nem N.-Váradra, hanem Debreczenre van utalva, a melylyel az északkeleti vasut egyik szárnyán egyenes vonalban, megszakítás nélkül közlekedik.

E tekintetben úgy áll a dolog, hogy ha a kérdéses két törvényszék területére nézve a kir. tábla székelhelye N.-Váradra tétetnek: ennek érdekei rendkívül szenvednének, mert Er-Mihályfalvától számítva a távolságot, honnan a vasútnak N.-Várad felé kiágazása történik, — Debreczen 39 kilométernyire, N.-Várad pedig idővesztésébe és költségébe kerülő átszállással és várakozással 66 kilométer távolságra esik.

Nagy-Várad hátrányára tehát több mint egy fél millió népességre vonatkozólag 27 kilométer távolság többlet esik. Egy szóval a fentebbiek szerint tény az, hogy a N.-Várad 650.000 főnyi érdekességével szemben Debreczennek 950000 főnyi érdekessége áll.

II. De lássuk most már a Beksics Gusztáv ur által a „Nemzet” jan. 16-iki számában hangulat csinálás végett felhozott azon érvet is, hogy a kir. táblák szétosztásánál figyelemmel kell lenni a magyar nemzetiség erősítésére s azokat a kultur újbe eső olyan városokban kell

elhelyezni, hogy a magyar nemzetiség leginkább szorul támogatásra, mielőtt fogva az olyan városok, mint Szabadka, Debreczen és Arad, melyek magukban is elég erősek, a kir. táblák szétosztásánál figyelmen kívül hagyandók.

Kíváncsian vártuk, hogy miként fog ezen elv a gyakorlatba átvitetni, mert azt hittük, hogy e szerint az olyan városok, mint Sopron, Brassó, Szeben és Máramaros-Sziget okvetlenül fognak kir. táblát kapni és szentül megvallánk győződve, hogy azok közül Várad ki nem maradhat, mert hát voltaképpen az ő érdekében látott napvilágot a bizonyos czikk.

De bizony azon indok az eddigiek szerint sem valódinak sem elfogadhatónak nem bizonyult be, mert miért történhetik hát az, hogy a midőn Szombathelynek 10820 lakosa között csak 1100 nem magyar ajku, Sopronnak pedig 24000 lakosa között csak 4600 magyar van: a kir. tábla a forgalomba bocsátott hírek szerint, nem Sopronba, hanem Szombathelyre tervezetik és miért van az, hogy Máramaros-Sziget és Szeben, vagy Brassó kihagyatnak, holott az ország széléhez nincsenek közelebb mint Pozsony, mely a tervezet szerint kapni fog kir. táblát?

Világos tehát, hogy Nagyvárad mellett sem a közérdekből sem nemzetiségi czélebből nem hozhatók fel olyan érvek, a melyek feltétlenül e várost jelölnek ki az északkeleti Magyarország számára felállítandó királyi tábla székelhelyül. E felsőbb bíróságnak különben sem szabad más érdeket szolgáltatnia, mint a jó igazságszolgáltatás érdekeit.

De ha alkalmas volna is a kir. tábla a magyar nyelv és magyar kultúra terjesztésére, még akkor is inkább Debreczenben van a helye, mert az az oláh, a ki Debreczenbe jön és magyarul nem tud, kénytelen megtanulni, mert Debreczenben senki sem beszél oláhul és az az oláh azt sem fogja megtudni, — hogy hova forduljon; míg csupán magában N.-Váradon több mint 2000 oláh lakik s a hozzá legközelebb eső oláh falvakban, — mint Alpár, Kis-Kér, Nagy-Kér, Rontó, Hájó, Nagy-Úrögd stb. egy általában nem is lehet magyar szót hallani.

Minden érv és indok a mellett szól tehát, hogy az egyik kir. tábla Debreczenben állítassék fel, és ha, a mit himni nem lehet, mégis mellőztetnék, a legrövidebb idő alatt a gyakorlati élet megfogja mutatni és az intéző férfiak be fogják azt látni, hogy egy ilyen bíróságnak Debreczenben van a helye, mert Debreczen városának és nagy vidékének jogos igényei megmaradnak, — míg Debreczen meg lesz.

Országgyűlés.

Budapest, február 13.

A képviselőház folytatta mai ülésében a pénzügyminiszterium költségvetésének részletes tárgyalását. Az adóhivatalok címénél Széll Akos az iránt szólal fel, hogy az adóhivatalok — a mennyiben ez nem mindenütt így volna — olyan pontokra helyeztessenek, melyeken telekkönyvi hatóság-gal bíró járásbíróságok vannak. Orbán a régi adóhivatalokok nyugdíját kifogásolja. Veress József az orosházi járás adóviszonyait hozza szóba. Wekerle előadja a szempontokat, melyek az adóhivatalok elhelyezésénél mérvadóak voltak és lesznek. Az állandó catarster címénél pécskai G. a 1. Jenő panaszait Wekerle miniszter ezáfolta meg, illetőleg oszlatta el az aggályokat. Volt az egyenes adóknál még egy kevés discussio, melyben Simontay és a pénzügyminiszter vettek részt. A fogasztási adóknál Szentkirályi Albert a szesztermelési és adóviszonyokról

beszél, s fejtegetéseinek hibás voltát a pénzügyminiszter mutatta ki.

Az italmérsi jövedék ezime hosszabb discussiót idézett elő. Iszákovic s a volt határőrvidéki érdekeltségnek kis mértékben való italmérsítési joggal felruházása iránt hat. javaslatot adott be. Csátár és Kriesfalussy szölkak még a címhez. Az előbbi tévedéseit Hegedüs előadó igazította helyre; Kriesfalussyt úgy, mint Iszakovicsnak megnyugtatólag választott a pénzügyminiszter. — Horánszky az italmérsi törvény revíziójának szükségét hangoztatja: hasonló értelemben nyilatkozott Helly is. — Wekerle mindkét szónokot megnyugtatóni igyekszik, ámde Horánszky azt bizonyítja, hogy az italmérsi törvényvel ellenkezik a miniszteri utasítás több pontja.

Vita végén a Hszákovic határozati javaslatát mellőzte.

Budapest, Február 14.

A pénzügyi költségvetés részletes tárgyalását folytatta ma a képviselőház. A bélyeg címéről Tarlóczy s Gusztáv emelt szót felsorolva e téren tapasztalt sárelmeit. Wekerle miniszter felvilágosító észrevételei után a jogilletékeknek Polónyi szót, az átíratási illetékek tulmagas voltát kifogásolta. A pénzügyminiszter kijelenté, hogy korábbi ígérteit ez irányban be fogja váltani s az értékmínimura néve kellő felvilágosításokat ad az előtte szólónak, Horánszky fejtegetései ellenében Wekerle nem teszi magáévá az illetékkiszabásnál a progressivitást. A sőjvedéknél hosszú és részben kellemtelen vita támadt. Boronemisz s István és Orbán Balázs az olcsó ső érdekében emeltek szót — követelve a sőárak általános leszállítását.

Indítványt is terjeszt be gyanúsító indoklás kíséretében a Bulgáriába kivitt sora vonatkozó szerződés bemutatására. Wekerle miniszter tüzetesen kiterjeszkedett Orbán vádjára; utalt arra, hogy a kifogásolt tény a költségvetés indoklásában a törvényhozás tudomására hozott. Általában üzleti szerződéseknek a ház elébe terjesztését okserüen kívánni nem lehet.

A fénybányászat címénél is élénk discussió támadt. Hójt s az erdélyi aranybányászatot s az idegen vállalatokat hozta szóba. Münich a régi és elavult bányatörvény revízióját hangoztatta, gr. Andrássy Manó a készlet és petrolumot illetőleg az iparra kedvező törvény alkotását sürgeté, mikre néve a pénzügyminiszter megnyugtató válaszokat adott.

A pénzügy-hivatalnál Amon Ede, Wekerle s Thaly szólalt fel, ki a nickel-váltópénz behozatalát kívánta.

Végül Ugron Gábor a kinestár kegyurága alatt levő cath. lelkeséségek sanyaru helyzetére utalt s kívánta a congrua felemelést 600 frtra.

Wekerle biztató válasza után az ülés véget ért.

A végtárgyalás után.

Budapest febr. 13. 1890.

— Be van fejezve tehát azon szegényletes ügy, mely már hosszabb idő óta annyit port vert föl, s miért bizony nagyon is alkalmas volt reputációkat rontani a külföld

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A betyár szeretője.

— Elbeszélés. —
Írta: Péter Gábor.
(Folytatás.)

E csárdá híre nem is volt valami épületes. Sok utcséli betyár ellátogatott arra s maga Kupak Mihály uram is — a korcsmáros — mint afféle „balkörmü” ember volt ismeretes.

Különb a csárdásgazda igen érdekes alak. A mellett hogy rettenetes kancsal, a szája, mely felett torziorborz nyírott bajusz terül el, sajátságosan meg van hosszabbítva egy hosszú forradás által, mely sebhelyet ő mint katonakori emléket szeret mutogatni. A gonosz nyelvek azonban ezt egyszerűen egy korcsmai dulakodás közben kapott bicskavágásként emlegetik. A fél fülének szintén csak egy kis darabja látszik. — jó szerencse — szokta mondogatni, hogy fejét félre kapta, mert okvetlenül kétféle hasította volna a veszett francia, a kivel a pozsonyi csatában birokra kelt, így csak a fülét vágta le, mely sziveségeért aztán ő lovasból együtt másvilágra küldte. No erre is tudna valamit mondani az Erzsök asszony — már mint a Kupak Mihály uram istenben boldogult hites társa — ha felkiálthatna onnan a halom alól, mert biz az a fél fül hajdanában az ő markában talált maradni úgy — szerelmi enyelgés közben. Ez az egy lény volt a világon, a kitől Kupak rettegett, ez is régen ott alszik a rektetvén szélén domb oldalában s hogy valahogy fel ne ébressze, soha még csak tájkára sem ment annak a dombnak mert a milyen helyre asszony volt, még rá kiáltana onnan is hogy: „te másfél szemű!” ez léven t. i. a szokásos megszólítás, mely után Kupak uram tudta már, hogy égháboru következik. —

előtt: Kokán János, a kereskedelmi miniszterium sikkasztó számtanácsosa négy és fél évi börtönrre van ítélve. A sikkasztóval nem foglalkozunk tovább, az nem kelt részvétet s nem is érdemi meg. A hosszu pörben egyetlen egy momentum sem merült föl, mely Kokán javára szólna, egyetlen egy körülmény sem, mely cselekményét magyarázhatóvá tenné. Magasabb hivatalnok volt, jó fizetéssel, kellemes állással, s száz meg száz becsületes szorgalmas tisztviselő nem ürvendhet oly gyors előhaladásnak, mint ő, aki sem szorgalmas, sem becsületes, sem kötelességtudó nem volt, ehelyett csak protekcióval bírt, mely fájdalom hogy igaz, ma még a miniszteri hivatalok betöltésénél majdnem jobb kvalifikáció, mint az ész és jellem összes kitünő tulajdonságai. Ő részvétet nem érdemel, hisz sok szükség nélkül ártatlan családját is gyalázatra és nyomorba döntötte.

A hivatalnok karnak még szolgálati pragmatikája nincs, s az összeköttetéseknel nagy irányadása van a protekciónak, de azért kétségtelen, hogy kormány hivatalainkban a tisztviselők kötelességtudók, becsületesek, s ebből az látszik, hogy alkotmányos önkormányzatunk rövid ideje alatt sikerült az arravaló hivatalnok anyagot fölnevelni. Sikerült annak dacára, hogy mint minden hivatalnok pragmatika, mely az első menetelt szabályozná, nincs, s nem az ész és tudás és jellembeli jó tulajdonságok, hanem a protekció, a sőgorság, komaság révén való pártfogás képezik leginkább az azt irányzó faktort. De hát némuljanak el az emiatt való sokszor oly jogos és fájdalmas panaszok, Tisza rekonstruált és megerősödött miniszteriuma mind a miniszterekben, mind az államtitkárokban annyi sok jeles önálló ifju szervező erővel bír, hogy méltán várhatjuk tőlük e tekintetben is a régi bajok megszüntetését és a közkormányzat helyes alapjainak megvetését.

A Kókán-estet elszigetelt, egy gonosz lelkű embernek visszaélése a keze közé került hatalommal, mely csak azáltal nyert kiválóbb érdeket, mert a bűnös magával akarta a becsületes mocsarába rántani főlebbvalóit s az egész miniszteriumot. Azért tartott a vizsgálat hosszabb ideig s azért kellett figyelmet a külföld előtt is. Szerencsére Kókán vádaskodásai, melyekkel a maga börtöt menteni iparkodott, alaplatonoknak bizonyultak s a kereskedelmi miniszterium s név szerint annak államtitkára dr. Matlekovics Sándor fényes elégtételt kapott az ítélet indoklásában, dr. Matlekovics avval egészen meglehet elégedve s arról minden becsületes ember örömmel vesz tudomást. A vizsgálat kiderítette, hogy Matlekovics gonoszul gyanúsítottat s Kókán gazdaságot követett el avval is, midőn magával igyekezett rántani őt, ki Magyarország közügyei fejlesztése körül magának érdemeket szerzett.

No de ideje már, hogy elbeszélésünk folyamat felvegyük.

Tehát a „Dugó” korcsmánál vagyunk, honnan épen most meglehetősen zaj árad ki, s a zajban egy szál hegedű nyekergése is hallatszik.

Ne méltóztassék soká találgatni, hát csak megmondjuk, hogy ott bizony a Tükör Józsi cimborái mulatnak. Szemen szedett gárda, mert mindeniknek feje felett egy-egy láthatatlan akasztófa lebeg. Majd lesz még az látható is! Kupak uram hordja elibük a csigert dezsaszámra, no mert hogy a mi el-törhető edény került, az már mind ott hever cserép alakban a boglya-kemence mellett. Isznak tehát sajtárból. Nem zsenirozza a tisztelt urakat egy cseppet sem.

Vén, három megye börtönét kiszolgált, borostás potfajú akasztófa virága ül az asztalfőn, ez a Tükör Józsi helyettese, minthogy ő maga nincs jelen; előtte fegyvere és egy rézfejú buzogány, mely másnak elég volna két kézre is, hanem ő csak játszik vele s a taktust is utánna veri, mikor a többiek rágyujtanak arra a jó betyár nőtára, hogy:

Felszállott a páva
A megye házára
Sok szegény-legénynek
Szabadulására.

A nótázást hirtelen félbeszakítja egy kívülről behangzó lövés dördülése, melyre aztán lett nagy riadalom és kapkodás a fegyverek után. Alig pár szempillantás múlva nagy robajjal omlik be az ajtó s azon először is az őrszem bukfeneczik be, nyomott utánna egy karcsu fiatal legény áll meg a küszöbön egészen betyáros ültözékben.

E látvány egészen lebilincseli a bandát s a másodpercnyit csend alatt a jövevény csengő hangja lett hallható.

E M K E.

Az Emke igazgató választmánya havi ülését e hó 12-dikén tartotta meg Kolozsvárott. — Ezek a havi ülések nem szablonzerű gyűlések, hanem Erdélyrészt bajai, kulturális hiányai felett aggodó, féltő gonddal tanácskozó gyűlékezete az ország egész hazafiainak. Az a sok ügy, mely a már hatalomná nőtt egyesület kebelében felmerül, előbb utóbb szükségessé teszi a havonkénti kétszeri gyűlésezést. — A pénztári jelentés az egyesület vagyonának folytonos gyarapodását tünteti föl. A múlt hóban 5268 frt. volt a tiszta bevétel s így az egyet összes vagyona ez idő szerint 445894 frt. — Leikes örömet keltett a Debreczen városi és hajduvármegyei választmány megalakulásának bejelentése. Gr. Degenfeld József a fiok választmány elnöke küldötte e jelentést, mely jegyzőkönyvi köszönet kíséretével vétetett tudomásul. — Az igazgató választmány a maga részéről is hozzá járult a fiok határozatahoz, a mely szerint Nemes Kálmán a kkorán elhunyt fia nevére tett 1000 frtos alapítványért köszönő irat küldessék.

A folyó ügyek között több rendbéli ipari, iskolai, egyházi, óvodai ügy és segélyezés nyert elintéztést.

Napi hírek.

— Figyelemztetés. Azon debreczeni urakat, a kik a holnap Budapestre menő küldöttséghez való csatlakozásukat, megígérték, s azokat is, a kik ebbeli szándékukat még nem jelentették be, de azért a küldöttségben résztvenni akarnak, figyelemztetjük, hogy a vonat holnap d. e. 11 óra 49 perczkor indul a főváros felé.

— A debr. ref. egyház f. hó 16-án d. e. 10 órakor közgyűlést tart.

— A kir. tábla ügyében a nagy küldöttség holnap délelben 12 órakor indul Debreczenből Budapestre, hogy északkeleti Magyarországot társadalmának igényeit, érdekeit hangoztassa a döntő körök előtt az ezen ország résznek szánt királyi tábla elhelyezésére néve. Maga a társadalom, az ez által szerzett élet-tapasztalat lehet egyik legigazságosabb bírónak megítélésére, hogy egyik II. fokú bíróságnak északkeleti Magyarországon hol leendő elhelyezése, a táblához csatolt területnek milyen kikerekítése szolgálhatja legmegfelelőbben az igazságszolgáltatás érdekeit. — Ez a monstre küldöttség, melyben nem kevesebb, mint nyolcz vármegye és két szabadkirályi város közönsége lesz képviselve, nem Debreczen helyi érdekeiért lépett sorompóba, hanem a saját területén gyakorolendő igazságszolgáltatás érdekében. Epen e körülmény kölcsönöz e mozgalomnak súlyt, tekintélyt, melyet országos érdekek megsértése nélkül mellőzni, figyelmen kívül hagyni nem lehet. — Nem is tudjuk föltételezni, hogy e nagy aranyu mozgalom eredménytelen legyen. — A különböző városok Debreczenben fognak találkozni. A Szilágyságból, Tasnád és Szilágy-Somlyó vidékéről ma este érkeznek meg a küldöttségek.

— Adjon isten cimborák! Hát még golyóval fogadjátok a jó barátot? ez a mihaszna rüpkő majd agyon lött. No, mit bántoktám, semmi baj... folytassuk... meg sem kínáljátok az embert? — Ezzel az asztalhoz lépven, a borral telet sajtárt felkapva, olyat huzott abból, hogy biz' azt egyik sem csinálja különben utána.

Mire a betyárok magukhoz tértek amulatukból, akkora már a jövevény ott ült köztük s még ő biztatta azt az egy szál muzsikust hogy: „hogy is volt csak?!”

Leghamarabb jutott szóhoz a vén borostárs, el is kezdte a vallatást azonnal. Hát szép eszem ki tehenének a borja vagy? Hol jársz itt? Miért jöttél? Mit akarsz? Hogy hívnak?

A felelet is hamar készen volt. — Nálunk ugyan csak egyet szoktak egyszerre kérdezni, neked pedig ugy látom sietős az utad, hát röviden felelek. Itt a magam b i o d a l m á n járok, veletek akarok mulatni, nevezhez semmi közöd, aztán pontum!

— Ne tegyék meg oda a punkumot szép eszem. Lássuk van-e rá jussod, hogy ilyen uri társaságban emberszámot tégy.

— No jussom is van hozzá azt mindjárt megmutatom. Azzal előrántott kis czifrapitykés tüzőjéből egy pisztolyt s gondolat gyorsasággal czélozva, ugy előtte a vén muzsikus szájából a makra pipát, mintha ott sem lett volna.

— Ez aztán lövés volt! kiáltott fel önkénytelenül az egész kompánia, majd ékeleten hahótába törtek ki a vén cigány rémülete felett, a ki megvolt győződve, hogy az a golyó az ő bozontos fejének volt szánya s most tédre esve rimánkodott, hogy kegyelmezzenek árva fejének. Csak akkor tért magához, midőn egy fényes ezüst tallér hullott markába kárterítésül.

Hanem a lövés zajára Kupak Mihály uram is besietett — ki tudja hol járt ez alatt!

Kívánatos hogy megérkezésüknél (este 1/2 10 óra) minél többen legyünk jelen az indóház-nál. — A Szilágyságiak elszállásolásáról a 40-es végrehajtó bizottság gondoskodik s tiszteletükre ma este társas összejövetel lesz a Bikában. — A szabolcsmegyeiek, nyiregyháziak, valamint a büszörményi, námasi és dorogi küldöttek holnap reggel 8 órakor érkeznek. — Holnap délelőtt jönnek meg a mármarosiak, ugoesaiak, szatmármegyeiek, Nagybánya-Szatmár-Nagy-Károly városiak. Az érkezők üdvözlétevel Lengyel Imre nyug. törvényészi bíró van megbízva a 40-es bizottság által. — A szoboszlóiak, dél-Hajduvármegyei községbeliek, karcsygiak és kisujszállásiak ugyanezen vonatra fognak fölszállani. — Karczagról 60 tagu küldöttséget jelentettek. Budapestén az érdekelte vidék számos előkelő nagy birtokosa, összes orsz. képviselői, Kacap Ferencz nyug. táblai tanácselnök, Weszprémy János kuriai bíró stb. csatlakoznak a küldöttséghez. — A küldöttek vasárnap este 9 órakor a Hungária szállóban találkoznak. — Hétfőn délelőtt testületileg megjelennek a képviselőház karzatán. Délben tisztelegnek Tisza Kálmán miniszterelnök és Szilágyi Dezső igazságügyi miniszternél, este pedig a párt klubokban. Este bankett lesz a Hungáriában. — A küldöttség egy rövid, tömör, hatalmas érveket magában foglaló emlékiratot is nyújt át mindenütt, a hol tiszteleg. — Az emlékiratot a küldöttség összes tagjai aláírták. Dr. Medve Kálmán, dr. Király Ferencz orsz. képviselő, Vértési Arnold, Szilágyi Károly és Márk Endre urak a ma reggeli gyorsvonattal már elutaztak a fővárosba, több fontos ügy elintézése végett. — A sajtó által kezdeményezett és lelkesített eme mozgalom a kívánt sikerrel keesgett.

— Kinevezés. A belügyminiszter: dr. báró Fejérváry Imrét, volt debreczeni joghallgatót, a honvédelmi miniszter fiát, Pecs város főispánja mellé főispáni titkárrá nevezte ki.

— Dr. Parthay Géza, az országos baromfi tenyész-egyesület igazgatója nem mint tévesen írta f. hó. 28-án, hanem 29-án érdekes felolvasását megtartani.

— Esküvő. Fischer Rudolf, a m. kir. államvasutak fiatal hivatalnokja, ma tartá esküvőjét Katona Antal szép lányával Tereszia kisasszonnyal.

— Sétahangverseny. Holnap vasárnap Czapek Péter vezéte alatt a 39-ik gyalogezred zenekara Szikszay étertermében hangversenyt rendez a következő műsorral: 1. Sata-niel Marsch Feron operájának motívumai után (uj). Czapektól. 2. Nyitány „Ha én király volnék”-ből. Adamtól. 3. Serenád-valczor Ivanovicitől. 4. Verdi „Ernani” jából az első Finale. 5. Hogy én szeretlek e? Uj dal. Rozenzweig-től. 6. „Grácz írásban és képen” című életkép nyitánya (uj). Hornytól. 7. „Erdi hangok”, Czibulkától. 8. „Polka-Mazur”, Ziehrertől. 9. Egyveleg a „Nebántsvirág”-ból, Czapektól.

— A nagyerdei fürdő a jövő héten hétfőn, kedden, csütörtökön, — kazántisztítás miatt zárva lesz.

— s a mint a zajongók közt az ifju jövevényt meglátta, szája nyitva maradt, térdéi megrögytak s csak anyit tudott hebegni: Agnes kisasszony!

Az áruló szavakra a hány kéz. annyi fegyver emelkedett a fiatal betyárra, de abban a pillanatban mintha csak a föld alól bujt volna elő Tükör Józsi állott a zajongók között s kezét az ifju betyár vállára tevén, harsány hangon kiált a tömegnek: a ki kedvesemre emeli kezét a halál fia!

A vezér szava a zivatart lecsendesítetté, bárba némelyek gyanus szemmel nézegették az idegent, kik őt sohasem látták s nem is volt tudomásuk róla, hogy vezérüknek szeretője is van.

A betyár nem akarta ezt észrevenni s kezén fogván kedvesét a benyilóba vezette.

Mikor magukra voltak a betyár kezdte meg a beszédet.

— Tudom hogy veszély van, mert más-ként nem itt kerestél volna fel. Szólj mit kell tennünk.

— Azért jöttem, hogy mindent elmondjak s megmutassam az utat, mely a ravaszul készített csapdából kivezet. Nem akarom, hogy az ellened felállított tör megfogjon s ha én nem akarom nem is fog meg. A vármegye körül fogott. Most érkezett meg a főszolgabíró. Holnap megindul a hajszá. Azonban Mihály mester is készen van s éjjelkorát fog szállítani benneteket a Kürösön, mert csak ott mehatsz ki abból a gyűrűből, mely körül vesz; azután ha itt nyomodat vesztek, ha a h a j t á s másfelé fordul szépen vissza jöttök ide s jó darabig nyugton lehettek a vármegyétől.

(Folyt. köv.)

— Cziga hőságának gálni a cziga mulatni, a ki a barna fiuk idén a Magyar den farsangi báli éj holn csak a hétték Azok a kedfájuk reszke a kiknek pot felmelegedti megérdemlik mulatságot.

— Gyas resztül közt dományos Liebermann leányához resendő, hol lál követke dr. Liebermann gyermekeik férje dr. Jás Oszkár és A felejtethetle L i e b e r m 72 ik, boldo működésével 7 órakor febr. 12.

— Hal let a nyireg zott O l e h H e g e d ü k ig folyton nyilt utazást pistóly Pál, vol mel is alig Hegedüs k enyhítő k vadiót s foghéz Pál és véd Hrabavszk jelentett b — E ról. Az ar tábja ügy a pártkörök kürt-ben melyen r báró tabor Miksa felk gári egyel német ny Gyulay a követk metül: „A vavaszhola kitünő a gyomrát a tani. Amik felmutath tok brav tlen, még a hadur katonái m széitem I nem volt, kiáltottan Rajta! de legte is, a kik

mári tüz játszani. x S tisztító lalt hide sóink fig

z i ő j a. miniszter országos rendeli. tartertő pedig d álló engi ortusmi delmi is ezia nye menteni kedelmi nyelbő H a r t b o l g á r a h o l a Általáb függésb régből az oszt B i h a pénztári zó-Tele A v i l ó t a. A mas ső benne keztebb p ö r. kán-pü tás mi melybe ből f a i k k hida

este 1/10
indóház
lásáról a
skodik s
vetel lesz
nyiregy-
nánási és
rakor ér-
k meg a
megyeiek,
városiak,
y el Imre
g b i z v a
obozsiók,
karczognak
ra fogtak
a földt-
kelt vidék
szes orosz.
táblai ta-
bí bíró stb.
küldöttek
szállóban
estületileg
a Délben
relétek és
kréti, este
kelt, lesz a
rőrid, tő-
a foglalt
a hol tisz-
ség össze
dr. Király
rnold, Szi-
a ma reg-
városba.
— A saját
eme mo-
ester: dr.
debreczeni
ster hát,
ti titkárrá
os barom-
am mint
án fogja
a m kir.
tartá es-
lápával
vasárnap
k gyalog-
hangver-
1. Sata-
mai után
rály vol-
Ivanov-
s Finale.
szeweg-
imú élet-
Erdel han-
Ziehrer-
ból, Cza-
sten be-
ntisztítás
üvevényt
del meg-
Agnes
z annyi
de abban
alól bujt
k közt
barsány
dveasme-
desítetté,
szeggetté
s nem is
k szere-
evenni s
zette.
ar kezdte
bert má-
zdij mit
elmond-
ravaszul
akaron.
gion s ha
rámegye
szolga-
somban
ortát fog
rát csak
ly körül
k, ha s
g jöttök
várme-

Czigány bál. A lezajlott farsang bo-
hóságának méltó befejezésül szol-
gálni a cigány bál, melynek szoktak
mulatni, a kik eddig mulattattak bennünket.
A barna fűk farsangot rendezik és finalül min-
den farsangi zajos éjszakának a legzajosabb
báljéj holnap este veszi kezdetét s a vége-
csak a hétfői virradathal fel el bizonyonyal-
Azok a kedves Magyarok, a kiknek száraz-
fájuk reszketésén annyiszor elmerengtünk, s
a kiknek pompás talpalávalójukon annyiszor
felmelegedtünk a kitérő jó kedvig, most igazán
megérdemlik a pártfogást cserébe egy igazi
mulatsággá.
— **Gyászjelentés.** Egy több évtizedeken ke-
resztül köztünk élő, közszeretben álló, tu-
dományos képzettségű orvos halt meg dr.
Liebermann Adolf személyében. Az öreg ur
leányához Nagy-Károlyba ment üdülést ke-
resendő, hol azonban utól érte a halál. A csa-
lád következő gyászjelentést adta ki: Özv.
dr. Lieberman Adolfné szül. Gottlieb Louise;
dr. Liebermann Loo, neje Baum Teréz és
gyermekük Leo és Pál; Liebermann Róza,
férje dr. Jászy Ferencz és gyermekeik Viktor,
Oszkár és Alice, mely fájadalommal jelentik a
felejtethetetlen jó férj, atya és nagyatyja Dr.
Liebermann Adolf orvosnak, élete
72 ik, boldog házasságának 38-ik, és orvosi
működésének 42-ik évében, folyó hó 12 én, esti
7 órakor történt elhunytát. Nagy-Károly, 1890.
február 12. Aldás emlékének!
— **Halalos párbaj ügyében hozott ítéle-**
let a nyiregyházi törvényszék Mezey Gyé-
za törvényszéki elnök elnöklété alatt. A vád-
lott Olchváry Pál szolgabíró volt, a kit
Hegedűs Ede volt törvényszéki bíró éve-
kig folyton üldözött. 1888. májusban pedig
nyílt utcán bortal támadta meg. Az inzul-
tust pisztolypárbaj követte, melyben Olchvá-
ry Pál, noha olykor rövidlábú, hogy pápaszem-
mel is alig látta ellenfelét, halálosan találta
Hegedűs Edét. A törvényszék a nagy számú
enyhítő körülményeket figyelembe véve a
vádolt szolgabíró két hónapi állam-
fogházra ítélte. Az ítéletben Olchváry
Pál és védője dr. Meskó László megnyugodott,
Hrabavzki Aurél ügyész pedig felebbezést
jelentett be.
— **Edelsheim-Gyulay a magyar huszár-
ról.** Az aradi küldöttség tagjai, kik a királyi
tábla ügyében kedden a miniszterelnökkel és
a pártkörökkel tisztelegtek, ezte a „Vadász-
kürt”-ben barátságos vacsorára gyűltek össze,
melyen részt vett Edelsheim-Gyulay Lipót
bárá tábornagy is. A vacsora alatt Falk
Miksa felkösztönte a társaságot, mely a pol-
gári egyetértés megtestesülése, aztán szavait
német nyelvre fordítva, élte Edelshaim-
Gyulay Lipót tábornagyot, mire a bárá
a következő szavakat mondotta szintén né-
metül: „Az előttem szóló barátságos szavaira
választhatnák ugyan magya ul is, de ilyen
kitérő akoma után nem akarom az urak
gyomrát az én rossz magyarsággal elru-
tani. Amit a katonai pályám alatt vívmányul
felmutathatok, azt jobban a magyar csapa-
tok bravourjának és vitézségének köszönhe-
tem, még a Mária-Terézia rendet is, melyet
a hadur kegyelméből kaptam. Es ezekkel a
katonáimmal én mindig csak magyarul be-
szélttem. Persze, ebben valami nagy tudomány
nem volt, mert ha a veszély pillanatában azt
kiáltottam a fiuknak, „Előre!” vagy „Rajta-
Rajta!” azt ok azonnal kitérően megértették,
de legtöbbször nagyon jól megértették azok
is, a kik a tulsó oldalon voltak.”
— **Rácz Károly zenekara** ma este a szat-
mári tüzoltó egylet báljában Szatmáron fog
játsszani.
— **x Spiegel Miksa első debreczeni mosó és**
tisztító intézetének lapunk mai számában fog-
lalt hírdetésére fel hívjuk ez uton is olva-
sóink figyelmét.
— **Hazai hírek.** — **Tanterv reví-
ziója.** Gróf Csáky Albin közoktatásügyi
miniszter a napokban leiratott intézett az
országos közoktatási tanácshoz, melyben el-
rendeii, hogy a középkereskedelmi iskolák
tantervét vegyék revízió alá, a rendtartást
pedig dolgozzák át. E célra szakférfiakból
állt enquetetet fognak összehívni, még pedig
már legközelebb. Ugyancsak Csáky Albin gr.
cultusminiszter arról értesítette a kereske-
delmi iskolák igazgatóit, hogy ezental a fran-
czia nyelv tanulása alól senkit sem fog fel-
menteni. E rendelet értelmében tehát a keres-
kedelmi akadémiák növendékeinek a francia
nyelvből is kell érettségi vizsgát tenni. —
Hartenau Sándor gróf, az egykori
bolgár fejedelem, egy napot töltött Budapesten
a hol a király hosszabb kihallgatáson fogadta.
Általában azt hiszik, hogy ez utazás össze-
függésben van a volt Battenberg herceg ama
régibb keletű tervével, hogy felvéteti magát
az osztrák és magyar hadsereg kötelékébe. —
Bihar megyében két takaré-
pénztár alakul. Egyek Eleden, a másik Me-
ző-Telegden, 50-50 ezer frt. alaptőkével. —
A világhírű marosújvári sóbá-
nyát, nagy veszedelem fenyegeti pár nap-
óta. A Stefánia akna jobboldali része hatal-
mas sóoszlopon nyugszik, mely a napokban a
benne levő keskeny pala-réteg nyomása követ-
keztében hosszabban megrepedt. — A Kóká-
pör. A törvényszék kimondta ítéletét a Kóká-
pörben: Kókán Jánost, hivatali sikkasz-
tás miatt, négy és fél évi fegyházzal sújtotta,
melybe azonban a kiállott vizsgálati fogság-
ból fél évet beszámít. — A legújabb
sikkasztás. Magyar Agoston, farkas-
hidai körjegyző, elsikkasztotta a reá bizott

közpénzeket és megszökött. Most azt távirják
Pozsonyból, hogy a sikkasztási összeg mind
inkább nagyobbodik. Eddig 53,000 frt váltó
hamisítást jelentettek be, ezek között Hodza
nagyosztályi pánszláv ügyvéd majdnem 20
ezer frtot.
— **Külföldi hírek.** A z elfogott Or-
leans herceg ügyében Párisban meg-
tartották a tárgyalást, melynek végeztével
engedelem nélkül történt visszatéréséért két
évi államfogházra ítélték. Az ítélet kibírdeté-
sekor kis tumultus keletkezett. A francia
belügyminiszterium már eleve gondoskodott a
fogoly elszállításáról, a clairveaux-i államfog-
házban jelölve ki számára lakást. A kegyelem
rövid időn be fog következni. — A szerb
kormány már kidolgoztatta a szerbiai
dunagőzhajózási társaság alakítására vonat-
kozó törvényjavaslatot; orosz dunagőzhajózási
társaság már van, a romániai kormány szintén
megindította egy ilyen vállalat alakítását,
lesz tehát elég versenyző az Al-Dunán. —
Vilmos német császár tól az állam-
tanács a heti ülésén hosszabb beszédet várnak
a munkáskérdésről; a francia kormány, hir-
szerint, hajlandó ugyan részt venni a terve-
zett nemzetközi értekezletben, de csak fentar-
tással, mert ovakodni akar az állami szocial-
izmustól. — Montpensier herceg ha-
gyatéka. Montpensier herceg hagyatékát,
melyről végrendeletileg intézkedtek, egy
madridi távirat szerint 200 millióra becsülik.
A herceg a párisi gróf nejét és Antal her-
ceget nevezte ki örökösévé, az utóbbi az
örökségből nagyobb részt kap. — Hosszas
lovaglás. Pyevoozoff kózikatist arra vál-
lalkozott, hogy az Amur melletti Bielova-
censkből (Sziberiaiból) Pétervárra lovagol.
A két pont 6000 angol mérföldnyire fekszik
egymástól. A vállalkozó szellemű kozák már
Irkutskot érintette és valószínűleg április
hóban érkezik Pétervárra. — A nagy hava-
zás. Dél-Francoziaországból nagy havazásokat
jelentenek. A vasuti vonatok több órai késés-
sel érkeztek meg. Egy kis havazás már Deb-
reczen vidékén is szívesen látott vendég vol-
na. Mert ez a száraz fagy kezd aggasztani a
gazdákat.
Irodalom.
Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű köz-
önséget, hogy Szabolcska Mihálynak kiadá-
sunkban megjelent „Időtöltésül” című könyve
minden eddigi megrendelőinknek szétküldetett.
Ha valaki még ekkoráig sem kapta volna meg
szíveskedjék ezt velünk tudatni. (Helyben, Col-
légium, széniori hivatal.) Egyszersmind azt is
jeljezzük, hogy még rendelkezősünk alatt levő
néhány példány ugyanott 1 frt-jával még
mindig kapható. A kiadó társulat nevében
Csánykó Bénéjmin elnök.
Színház.
Tegnap előtt Hatvani színtársulatunk e-
tehetéges tagja, meleg óvatóikban részesült
csütörtökön jutalomjátéka alkalmából, a mi-
kor az „Üdvös k” operette került színe-
re. A jutalmazott Pippo szerepét alakította nagy
ügyességgel, s éneksszámait erőteljes, csengő
baritonjával szépen adta elő. A czimszerepet
Kopácsy Juliska játszta, s eleven, chices,
pajkos volt. Valóban mindenkit meglepett
otthonosságával s fürgességével Bájossabb Bet-
tinát elképzelné sem lehet. A híres pulyka
dalt megújráztatta a közönség. A többi sze-
replők közül különösen Püspöki (Rocca)
és Hegyessy kacagatóan elmókázták
szerepeiket.
Tegnap, „Hernáni” került színe. Tehát
egy klasszikus, egy Hugó Viktor és egy
üres ház. Valószínű, hogy ha egy üres darab
kerülne színe, pl. egy operette vagy bohózat
— akkor tale színház lenne(?) Tegyük fel
azonban, hogy hogy egy „távollevő” — akik-
ek különben egy francia közmondás szerint
soha sincs igazuk — azt mondáná, hogy
hiszen szép a klasszikus, szép Hugó
Victor, de hát az előadás! Nos hát ennek a
„távollevőnek” még ha jelenlevő lett volna
is — nem volna igaza. A tegnapi előadás
előköl színvonalon állott. A mi drámai szí-
néseinek minden körülmények közt hivatva
vannak egy classicus mű interpretálására.
Az őszjatek is, tekintve, hogy vidéken az
operette az idő Molochja, teljesen kielégítő,
ugy hogy a legmiveltebb néző is teljes illu-
sióval hagyhatja el a színházat, ha elegendő
kedve, vágya, lelki szükséglete volt arra,
hogy elmenjen a színházba. „Hernánit” meg-
nézni. Fájdalom, ilyenek kevesen voltak. De
legyetek nyugodtak szegény színészek, nem
ti vagytok az okai!
Az orosz dalársulat. Érdekesen írta le
a budapesti lapokban Szabó Endre annak az
osorz énekkarnak a történetét, mely ked-
den és szerdán nálunk fog hang-
versenyezni a színházban. —
Szabó illetékes ennek megírására, mert látta
és hallotta őket otthon, Oroszországban s az
ő hívására és biztatására jöttek el hozzánk
Magyarországba. Az énekkar igazgatója Ag-
renev és felesége Hrisztoforovna Olga évek-
kel ezeltől bejárták egész Oroszországot s
összegyűjtötték az orosz népdalokat, monda-
kat, balladákat és az orosz népköltészet spe-
cialitásait, az ugynevezett bilinákat vagyis
történeti énekeket. Művészek mindkettőn. A
férfi kitérő tenor énekes, az asszony tehetsé-
ges, magasabb kiképzetést nyert zenész. S
daczára ezeknek a tulajdonságaiknak, nem

Az orosz művészek hangversenyére a
jegyek már megválthatók.
Az Ember tragédiája teljesen
új diszletekkel lesz előadva.
Szerkesztői üzenet.
Z-ni urnak. Köszönettel tartoznak önnek, a ki,
bár nem e város szülőte, nem is debreczeni, még csak
nem is a mi édes anyanyelvünket beszéli, mégis olyan
meleg ragaszkodással, szeretettel viseltetik Debreczen
iránt. — Azt a párhuzamot, melyet ön Debreczen
és Várad között hozának intézett német nyelvű levele-
ben megvont, mindenesetre igazságszónak és részrehi-
latlannak kell tekintenünk, mert hiszen örül nem mond-
ható, hogy „pro domo” beszél. Nagyon szép öntől, hogy
nézeteit közli velünk s bizonyos tekintetben véleményét
is nyilvánít. Azonban ön is belátja, hogy Debreczen
és a vele érdekközösségben álló északkelti Magyaror-
szág jogos igényeit az intéző hatalmának nem azért
kell respektálnunk, mert Debreczen fényes ajánlatot tett
a királyi tábla befogadására és szük-ég esetén módjában
állana még újabb kedvezményeket is nyújtani, nem csu-
pán magának a felsőbb bíróságnak, hanem e bíróság
tagjainak; de figyelembe kell venniük és kielégíteniük
magában Debreczen város jelentőségében, nagy forgalmi
központságában rejlő természetes indokok kényesítő
erőjénél fogva. — Debreczennek nincs szükége, hogy
árverezzen a királyi táblára; mert abban a szerencsés
helyzetben van, hogy helyi érdekei sehol nincsenek el-
lentétkben az igazságügyi és nemzeti érdekekkel. Ezek
nél fogva becses leveleit feleslegesnek tartjuk a nyilván-
osság elé hozni.
Dr. B-r urnak. — Actualis jellegű Közleményet
köszönjük a közölni fogjuk.
Felelős szerkesztő és kiadó Iaptalajdosos.
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Kapezár Vilmos.
OCCASIO
TAPESTRY
szőnyegek
métere
1 frt 40 kr.
Kunz József és Társa
DEBRECZEN,
kistemplombazár.
ELŐLEGES JELENTÉS.
A módlingi
czipő-gyár
e napokban Debreczenben, a
megyeháza mellett dusan fel-
szerelt
férfi, női és gyermek
ozipő-raktárt
fog nyitni, melyről ez uton van szeren-
cséje a n. é. közönséget értesíteni.
Tisztelettel
A módlingi czipő-gyár.
Spiegel Miksa
mosó és tisztító intézete
ajánlja magát mindenemű fehérneműek
gyors, szép és jutányos
mosásra és tisztításra.
Különösen felhívom a n. é. közönség
szíves figyelmét azon körülményre, hogy első-
rangú gyárakból, nagy áldozatok árán leg-
újabb szerkezetű gépeket hozattam, mi által
azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy Europa
bármely fővárosainak ilyenmű intézeteivel a
versenyt kiállhatom.
Ablakfüggönyök tisztítására küönö-
sön bot fordítok s nemcsak, hogy e célra új gé-
pezetekkel látam el magamat, de ezenfelül
még szakavatott embert hozattam, a ki az
ablakfüggönyöket hófehérre és crém színe
páratlan ügyességgel tisztítja; s mivel
1 pár ablakfüggőnyt hófehérre 50 kr-ért,
crémszínre 80 kr-ért tisztítottok,
mindenki állításom igazságáról meggyőződést
szerezhet.
Női ruhák széjjelszedetlen állapotban mo-
sattanak és vasaltatnak és oly állapotban kül-
detnek a házhoz, mintha ujjonnan kerülének
ki az üzletből, továbbá mosottak és vasal-
tatnak uri mellény-k is legolcsóbb ár mellett.
Tisztelettel
Spiegel Miksa,
Wisz-téje ház.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.
Holnap vasárnap, 1890. Február hó 16-án,
bérletszünetben.
népelőadás leszállított helyárrakkal:
„BUKOW”
a székelyek hőnára.
MŰSOR:
Hétfő 17. Király házasság, bérlet.
Kedd 18. I. Orosz művészek hangver-
senye. páratlan szünet.
Szerda 19. II. Orosz művészek hangver-
senye. páros szünet.
Csütörtök 20. Varázsátályon bérlet.
Péntek 21. Az Ember tragédiája elő-
készületi miatt nem lesz előadás.
Szombat 22. Az ember tragédiája szünet.
Vasárnap 23. " " " " bérlet.
Hétfő 24. " " " " bérlet.

Arverési hirdmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képvisző 4778 kat: hold szovati földbirtokon gyakorolható vadászati jog a folyó 1890. évi október 1-től hat évre tehát az 1896-dik évi szeptember 29-ig terjedő időre, a városház nagyteremében folyó 1890. évi márczius hó 4-dik napján délelőtt 11 órakor tartandó nyilvános árverésen, — a városi számvéző hivatalnál megtekinthető feltételek mellett, — haszonbérbe fog adatni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítettek, hogy a 101 forint kikiáltási 10% át bányapénzül az árverelő bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen 1890. február 10.

A VÁROSI TANÁCS.

JELENTÉS!

Térhiany miatt elhatároztam a következő cikkekkel rendkívül leszállított árban, végkép kiárúsítani, a m. f. t. szőnyeg, csipke, szallag hímzés. *badroz at, arczfátyol,*

NŐI FEHÉRNEMŰ, MŰVIRÁG, téli alsó szoknya

és levelepapírok.

Végül felemlitem, hogy az előhaladti idény következtében raktáromon lévő összes téli áruk is leszállított árban adatnak el Tisztelettel

BAUM MIKSA.

Kiadó lakás.

Gezlegled-utca 2155 sz.

Értekezhetni szemben a gyógyszerárban utcai emelet földszint kereszt-épület

6 szoba, konyha, kamara, cseléd-szoba, pad, három pince, nagy füvezett folyosó.

6 szoba, konyha kamara, cseléd-szoba, pad, három pince és kert.

Jó ivó vizű kut. Telephone hálózat 5 sz.

A KI NEM TUDJA,

hogy a sok hirdett gyógyszer közül melyik felene meg leginkább betegségek, az körje azonnal levelező-lapon Richter kiadóintézetétől Lipcsében, a képekkel ellátott „A Betegbarát” című könyveket. A hozzá nyomatott hálaíratok bizonyítják, hogy a műveikben foglalt jó tanácsok követése által, nem csak ezren-meg-ezren elkerültök a haszontalan pénzkiadás, hanem még a **vágyva-vágyott gyógyulást** is hamar megtalálták. A könyv ingyen küldetik meg.

Egy szép lakás kiadó.

A Széchenyi-utcai 1767. számú Eisenberger-féle házban az emeleti egész szép nagy lakás, erkélyvel, tapetirozott, parquetirozott szobákkal folyó évi Május 1-ső napjára kiadó.

Értekezhetni a házmesterrel, bővebb értesítést ad a háznak zárlati gondokká

Dr. Kola János ügyvéd
N.-Piaczon 2144. sz. alatt.

Eladó szőlőskert.

A sétakertben Kardos és Fabricius urak nyaralói közt lévő szőlőskert

valamint az ennek hátsó részén elterülő 9 kalaszt. hodlnyi akáczó erdő kényelmes bejárattal az allée felől parcelláknént is eladó.

Értekezhetni alantirtnál.

Budaházy Albert.

Vetőgépeket

legjobb és legtartósabb minőségűeket szállít több évi jótállás mellett

Umrath és társa

gazdasági gépgyára PRAG-BUBNA.

Árjegyzék kívánatra ingyen. Bizonyítványok rendelkezésre állanak Raktár: Budapesten Váci körút 60 sz.

Alkalmi menyaszonyi ajándék tárgyak

legnagyobb választékban

Porcellán, Üveg, Chinaezüst, Bronce és Majolika ujdonságok, Ét-, kávé-, Tea- és Mosdókészletek, Majolika és Terracota virágtartók különféle czélsz rü és hasznos

disztárgyak és **Műipar cikkek.**

Dimar és Brüner-féle **Salonfüggő és asztali lámpák,** a legújabb **Villám és Meteor égőkkel** ugyszinte valódi **erfurti Makart csokrokat** ajánl szabott gyári árak mellett

KASZANYITZKY ENDRE előbb **KUHINKA ISTVÁN K.** Debreczen. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

Szent-Anna-utczán a 2262. és 2263. számú háznál

Kiadó lakások

a 2262. számú háznál a 2263. sz. ujonnan épült emeletes háznál:

Egy hatszobás lakás minden a kényelemhez tartozó mellék-helyiségekkel.

Egy udvari kis lakás: egy előszoba, egy lakószoba, egy kamara és pincézével.

Egy istálló három vagy öt lóra.

Egy záros és egy nyitott kocsiszin.

Egy nagy kamara alatta jégpincézével.

Egy lakosztály a földszinten: előszoba, három lakószoba, fürdő szoba cseléd-szoba, konyha, kamara, pince padlás és fatartóval.

Egy lakosztály: három szobával, mellékhelyiségekkel a pinczében, padlás és fatartóval.

Mind a két lakás a kor igényeinek megfelelő berendezéssel, valamint jó vizű vízvezetékkel, villanyos jelzőkkel stb. felszerelve.

MEGHIVÁS

AZ „ISTVÁN” GŐZMALOM TÁRSULATNAK

1890. Mártius 2-án délelőtt 10 órakor a városház a nagy-tanács-termében TARTANDÓ

Évi Rendes Közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság által előterjesztett 1889-ik évi mérleg, az arra vonatkozó igazgatósági jelentéssel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg helybenhagyása, a felmentvény megadása, a tiszta nyereség feletti intézkedés és a javasolt osztalék megállapítása.
4. A sorrend szerinti kilépő két igazgatósági tag helyének választás utjánai betöltése.

Kelt Debreczenben, 1890. Január 23-án.

Az igazgatóság.

Felhívtnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket — az alapszabály 28-ik cikke értelmében — a közgyűlés előtti napig a társulat csegléd-utcai irodájában átvenni ne terheltessenek: hol egyszerűs mind a mérleg és az igazgatóság jelentése február 24-től kezdve megtekinthető.

REPARATOR

CEUZ és KÖSZVÉNY

ellen 50 kr és 1 fitért kapható minden gyógyszerárban.

TOKAJI CHINA-VASBOR

verszegénység és sápkór ellen a legjobb szer. Ára kis üveg 1 frt 60 kr., na y 3 frt. Utánzatok ellen védnévaláírásom

MARGUERITE CREME

a legdivatosabb arcbőr-fnmitó.

Minden elegáns hölgy pi perasztán otthonos. Teljesea ártalmatlan. 1 kőcsög 2 frt.

KRIEGER GYÖRGY gyógyszer-tára a „Magyar Koronához” Budapesteni Kálvintér.

A legjobb cigaretta papir.

Nem üres reklám, hanem a tudomány legelőkelőbb személyiségek által bizonyult tény, hogy a

„Les dornières Cartouches”

cigaretta-papir, Braunstein Frères gyárából. (Páris, 65. Boulevard Exelmans.)

A kereskedelemben előforduló különféle jobb cigarettapapírok előkelő tudósok által összehasonlító vegyelemzésnek alávetettek, úgy Dr. Pohl, a bécsi vegytani egyetem tanára, Dr. Liebermann tanár a budapesti állami vegytani állomás főnöke, újabb időben Dr. Soyka Hygieniai-tanár által a prágai német egyetemen és mindezen összehasonlító vizsgálások mindenkor azon eredményt adták, hogy a BRAUNSTEIN FRÉRES cég cigarettapapírosa a legfinomabb és legjobb.

Valódi csak azon papir, melynek etikettje mellékelten rajzhoz hasonló és BRAUNSTEIN FRÉRES czéget visel. Ezen cég cigarettapapírjánál minden csomag annyit lapot tartalmaz, a mennyi az etikettjén fejjegyezve van.

A gyára **Czég** alatt Bösben, 1. k. Schottening 25 sz. Éktárt tart cigarettapapírjai és cigarettá hűvelői elárúsítására.

Braunstein Frères

Rövid használat után mint fogtisztító szer nélkülözhetlen.

Uj ameriai **Glycerin-fog-creme** (egészségügyi hatáság által megvizsgálva)

KALODONT Sarg F. A fia és társa

cs. kir. udvari szállítók **Becsben.**

Kapható a gyógyszerárakban, illatszerek kereskedésekben stb. 1 ürb 35 kr.

DEBRECZENBEN: Rickl József Zelmós Szentkirályi és Kalenda és Kun József uraknál.

Szerkesztő Széchenyi-utca...
H...
A társ...
Megm...
dig, kivált...
szik nem is...
Az a...
a királyi tá...
nagy kiterj...
tünk megind...
főségét nem...
a ki hájba...
sem az, a k...
telenül alka...
„dobbal nem...
Tegyül...
hogy ennek...
nül kitézett...
ménye nem...
sem tagadh...
lomban mi...
ziszál hangy...
hogy egy n...
nek Debrec...
nem tespedt...
érez.
Nevezze...
közszelemne...
bárminek is...
rugója, most...
társadalmun...
ha eddig m...
lehető, mos...
Ez oly...
őszinte lelke...
Készse...
lam végreha...
mindent elk...
hatalmassá...
boldoggá te...
azonban s r...
ményi czélt...
óta tartó all...
től s külön...
vezetése ala...
csak a jó s...
A „Debre...
H...
A nemz...
Kit a r...
házának, mid...
tünk, hogy s...
vasza nehé...
viditson esatt...
az égbe, mell...
benne a legn...
vesebb magy...
hitvest és an...
szonyát és s...
ismerték és s...
fog koszorut...
Emlékét...
történelem la...
megőrizni.
Ez egys...
művészet egy...
hantjára, ki...
hajdan tündö...
éltető melegé...
Először...
szerencés öt...
elfeledé e na...
gyar dal k...
rodalmának...
hogy őt a ju...
gához emelje...
Egy á...
való közrem...
kónyság nev...
kalmatlank...
ily szerény...
S így...
modorából e...
művésznök